FORSLAGSTILLER: ANDERS EKELAND

Klimatoppmøtene og kampen for en global karbonpris

Helt siden Rio toppmøtet i 1992 kjempet klimabevegelsen for å få til en bindende avtale om utslippskutt. Slik det kapitalistiske verdenssystemet fungerer er det en umulighet fordi systemet kjennetegnes av alles kamp mot alle på alle områder, ikke rettferdig fordeling og felles innsats for felles mål, hverken nasjonalt eller internasjonalt.

Forsøket på å få til en avtale led en forutsigbar død i København i 2009. Parisavtalen, med bare frivillige bidrag gjenspeiler det som er mulig gitt systemets anarkistiske natur. De frivillige bidragene må med nødvendighet ligge langt de kutt som trengs for å bevare et mest mulig stabilt klima.

Kjernen i problemet at dagens system er en fossil kapitalisme. Den er helt avhengig av billig fossil energi. Så lenge fossil energi er billig så vil den bli brukt, uansett hvor mye ny og billig fornybar energi som blir produsert. Dette fordi systemet er helt avhengig av evig vekst og mer vekst krever mer energi.

Kampen for å gjøre fossil energi dyr må derfor føres på det nasjonale og det regionale plan (EU). Det er mulig å få til en karbonavgift med fordeling i et enkelt land. Canada har det til en viss grad. Det som nå kan føre til globale utslippskutt er at klimabevegelsen kjemper for en karbonavgift til fordeling i sitt land. Man kan ikke vente på noen bindende avtale.

Attac Norge støtter den brede alliansen av som krever en **Grønn skatte- og avgiftsreform**[1]. Desto flere land som innfører en sosialt rettferdig karbonavgift og dermed må ilegge importerte produkter karbontoll, jo større blir presset for at landene som eksporterer vil selv vil innføre en karbonavgift. Det lønner seg for dem å innføre en karbonavgift slik at de beholder avgiftsinntektene selv framfor å la et annet land få økte tollinntekter.

Derfor må Norge først og fremst innføre en stadig stigende karbonavgift. Økningen i avgiften må være mange ganger større enn regjeringens forslag om 2000 kr/tonn i 2030!. Bare ved å feie for sin egen dør først kan man kreve av andre at de også skal gjøre fossil energi dyrere.

Siden Norge er har mye vannkraft, har et stort oljefond, et høyt utdannings- og inntektsnivå vil veien til en fossilfri økonomi være mindre krevene for Norges del enn de fleste andre land. Derfor kan vi og må vi gå foran.

Norge er en stor eksportør av fossil energi. Den mest effektive måten å fase ut norsk olje- og gassproduksjon er at etterspørselen ette for fossil energi synker dramatisk fordi fossil energi blir ilagt avgift i flere og flere land. I dag er bare 20% av verdens utslipp ilagt avgifter. Det er veldig lave avgifter som har liten virkning på utslippene.

Attac oppfordrer alle norske partier til å kreve at den den norske delegasjonen på klimatoppmøtene klart tar til orde for at alle land til å innføre en stadig stigende karbonavgift. Avgiften må starte med *minst* 10 dollar og stige med *minst* 10 dollar i året.

[1] https://naturvernforbundet.no/klima/valg-2021-miljo-bonde-og-fagbevegelsen-med-ti-krav-for-gronn-sysselsetting-article40963-126.html